



Esitys ja malli päivähoidon / varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman tuottamiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriön opas *Turvallinen lääkehoito – Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa* (STM 2005:32) velvoittaa kaikkia lääkehoitoa toteuttavia yksiköitä tekemään lääkehoidon suunnitelman. Lääkehoito on terveydenhuollon toimintaa ja lääkehoitosuunnitelma tulee tehdä myös lääkehoidon epätavallisille alueille kuten päivähoidon yksiköihin. Lääkehoidon toteuttamisen päivähoidossa / varhaiskasvatuksessa tulee perustua yksikön tekemään, kirjalliseen lääkehoitosuunnitelmaan.

Päivähoidossa / varhaiskasvatuksessa esimies (päiväkodin johtaja) organisoi, ohjaa toimintaa ja valvoo lääkehoidon toteuttamista lääkehoitosuunnitelman mukaisesti sekä päättää eri henkilöstöryhmien työnjaosta ja yhteistyöstä siten, että jokaisen ammattiryhmän osaaminen hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Esimiehen tehtävänä on myös varmistaa, että yksikössä lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvalla henkilöstöllä on tarvittava osaaminen ja, että olosuhteet ovat oikeanlaiset lääkehoidon toteuttamiselle.

Vaikka toimintaympäristö on sosiaali- tai sivistystoimen alaisuudessa, lääkehoidon suunnitelmasta vastaa kyseisen kunnan perusterveydenhuollon erikseen nimetty lääkehoidon vastuulääkäri. Vastuu lääkehoitosuunnitelman laatimisen, toteuttamisen ja seurannan organisoinnista on sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön johdolla.

Lääkehoitosuunnitelmaa ja toimintaa arvioidaan jatkuvasti, päivityksiä tehdään tarpeen mukaan ja koko suunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Lääkehoitoon liittyvissä kysymyksissä päiväkodin henkilöstö voi tarvittaessa olla yhteydessä

sh/th	_____	puh.	_____
lääkäri	_____	puh.	_____

Päiväkoti _____

Kunta _____

Päiväkodin johtaja _____

Päiväys _____

Suunnitelma tarkistetaan seuraavan kerran _____

1. Lääkehoidon sisältö ja toimintatavat

Kuvaus päiväkodin lääkehoidosta
(säännöllinen ja kuuriluonteinen lääkehoito sekä sairauskohtauksissa ja ensiaputilanteissa käytettävä lääkehoito).

2. Lupakäytännöt**Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö**

(esim. lähihoitaja, lastenhoitaja, perushoitaja)

Perustutkinnon jälkeen voi työntekijä jakaa lääkkeitä potilaskohtaisiksi annoksiksi sekä antaa lääkkeitä luonnollista tietä (esim. suun kautta, peräsuoleen, korvatippoina).

Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi työntekijä tilata lääkkeitä ja antaa injektioita ihon alle ja lihakseen.

Näytön ottaa vastaan terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö (nimetty).

Luvan myöntää terveydenhuollosta vastaava lääkäri (nimetty).

Lupa on voimassa sovitun ajan. Lupa on työpaikkakohtainen

Lupa annetaan kirjallisena luvan saajalle ja luvan myöntäjälle.

Lääkehoitoon koulutusta saanut sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö

(esim. sosionomi, päivähoitaja)

Perustutkinnon jälkeen voi työntekijä antaa valmiiksi jaettuja lääkkeitä luonnollista tietä (esim. suun kautta, peräsuoleen, korvatippoina).

Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi työntekijä antaa injektioita ihon alle.

Näytön ottaa vastaan terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö (nimetty).

Luvan myöntää terveydenhuollosta vastaava lääkäri (nimetty).

Lupa on voimassa sovitun ajan. Lupa on työpaikkakohtainen.

Lupa annetaan kirjallisena luvan saajalle ja luvan myöntäjälle.

Lääkehoitoon kouluttamaton henkilöstö

(esim. lastentarhanopettaja, lastenohjaaja)

Perustutkinto ei sinällään anna valmiuksia lääkehoitoon.

Osaamisen varmistamisen, lisäkoulutuksen ja luvan myöntämisen jälkeen voi työntekijä antaa valmiiksi jaettuja lääkkeitä luonnollista tietä (esim. suun kautta, peräsuoleen, korvatippoina) sekä injektioita ihon alle.

Näytön ottaa vastaan terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö (nimetty).

Luvan myöntää terveydenhuollosta vastaava lääkäri (nimetty).

Lupa on voimassa sovitun ajan. Lupa on työpaikkakohtainen.

Lupa annetaan kirjallisena luvan antajalle ja luvan saajalle.

Lupalomakemalli on tekstin lopussa.

3. Lääkehuolto

Päiväkodin lääkekaappi.

- Päiväkodin omat lääkkeet ja lasten lääkkeet säilytetään lukitussa kaapissa. Viileässä säilytettävät lääkkeet säilytetään jääkaapissa lukitussa tilassa/astiassa.

Nimetty vastuuhenkilö vastaa lääkekaapista.

4. Lääkkeiden jakaminen, antaminen, vaikuttavuuden arviointi ja tiedonkulku

- Vanhemmat tuovat lääkkeet alkuperäispakkauksessa siten, että lääkärin määräys (lääkkeen nimi, vahvuus, annostus ja lapsen nimi) on luettavissa. Vaihtoehtoisesti voi tuoda kopion alkuperäisestä reseptistä päiväkotiin. Myös lääkkeen valmisteyhteenvedon eli pakkauksessa olevan ”käyttöohjeen” tulee olla lääkkeen antajan käytettävissä.
- Lääkkeet säilytetään lukitussa kaapissa. Viileässä säilytettävät lääkkeet säilytetään jääkaapissa suljetussa tilassa/astiassa.
- Lääkkeen annosta sovitaan vanhempien kanssa.
- Vanhempien kanssa sovitaan, mitä lapselle sanotaan lääkettä annettaessa.
- Läkettä annettaessa on huomioitava:
 - annostelun varmistaminen lääkettä annettaessa
 - lapsen identifiointi lääkettä annettaessa
 - lääkkeen vaikutusten seuraaminen
- Päiväkodissa tulee olla sovittu kirjaamiskäytäntö. Tästä tulee tarkasti selvittää
 - mitä lääkettä on annettu ja kuinka paljon
 - kenelle lääke on annettu
 - kuka lääkkeen on antanut
 - milloin lääke on annettu
- Lääkkeen vaikutus kirjataan ja raportoidaan vanhemmille. Lääkkeen antajan tulee olla tietoinen vaikutuksista, joita tulee seurata lääkettä annettaessa ja sen jälkeen.
- Tiedonkulku molempiin suuntiin henkilökunnan ja vanhempien/hoitajien välillä tulee varmistaa sovitulla käytännöllä.

Akuuttilääkkeet ja niiden antaminen

Sairauskohtauksissa käytettävät lääkkeet tulee säilyttää turvallisesti siten, että henkilökunta on tietoinen niiden sijainnista ja ne ovat varmasti käytettävissä ensiaputilanteissa. Kaikilla tulee myös olla koulutus siitä, milloin ja miten lääkkeitä näissä tilanteissa käytetään. Henkilökunnan osaaminen ensiaputilanteissa tulee varmistaa.



5. Seuranta- ja palautejärjestelmä

Lääkehoitosuunnitelmaa ja toimintaa arvioidaan jatkuvasti.

Lähde: Turvallinen lääkehoito. Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveysministeriö, oppaita 2005:32.



LÄÄKEHOITOLUPA (Malli)

Tutkintoon johtavan koulutuksen antamien valmiuksien lisäksi, lisäkoulutuksen ja osaamisen varmistamisen jälkeen annettava lääkehoitolupa.

Luvan saaja: _____

Suoritettu tutkinto: _____

() Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö

- lääkkeiden tilaaminen
- injektiot ihon alle ja lihakseen

() Lääkehoitoon koulutusta saanut sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö

- injektiot ihon alle

() Lääkehoitoon kouluttamaton henkilöstö

- valmiiksi jaettujen lääkkeiden antaminen luonnollista tietä
- injektiot ihon alle

Lääkehoidon lisäkoulutus

Koulutuksen laajuus _____ (koulutuksen sisältö liitteenä)

päiväys ja kouluttajan allekirjoitus

Osaamisen varmistaminen

päiväys ja lääkehoidon näytön vastaanottajan allekirjoitus

Luvan myöntäminen

päiväys ja lääkehoitoluvan myöntäjän allekirjoitus

Lupa on voimassa _____ asti.

Lupa on työpaikkakohtainen ja on voimassa _____ (missä).

1 kappale työntekijälle, 1 kappale työnantajalle